

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba. Its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, ліцензоване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі на рої вулиці Річард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ДЕ БУЛО УХВАЛЕНО ПОГРОМ РАДЯНСЬКОГО КОНСУЛЯТУ У ЛЬВОВІ.

ТАЙНА ПОГРОМЩИЦЬКА НАРАДА УНДІВСЬКИХ ПОСЛІВ І СЕНАТОРІВ У ВАРШАВІ.

Львівська преса не принесла нам ще подробиць погрому радянського консульства у Львові, що його виконали українські фашисти та їхні студентство. Але вона принесла нам вже вістку хто, де, коли і як цей погром підготував. Львівська газета "Рада" з 10. листопада містить передову статтю про тайні наради українських послів і сенаторів у Варшаві 31. жовтня, на яких переведено тайну ухвалу "щоб розпочати в найближчому часі енергійну і сконцентровану проти-радянську акцію при допомозі віч і зборів по містах, містечках і селах, особливо в повітах, положених над Збручем. Відповідно до цієї ухвали роздано також поодиноким унівським послам і сенаторам подрібні інструкції, як вони цю акцію втягання українських мас у протирадянський табір мають на місцях перевести".

Підкреслено ми заступали досвідом із львівської "Ради". На тому засіданні українського соймового клубу обговорювано тільки спосіб "поборовавання української радянської республіки за Збручем" — каже "Рада". Голова УНДО Дмитро Левчицький, ідеологічний керівник Андрія Лівницького-Варшавського, висловив на тому засіданні погромщицьку промову, а йому секундував Володимир Целевич, секретар УНДО.

Ім думку цих унівських погромщиків, яких лише рік тому назад самих громил польські фашисти, зараз настав час найкраще засвідчити свою рабську вірність польській шляхті погромними виступами проти Радянської України. Розуміється, унівці не самі лише прийшли до того переконання. Ім допомогла шляхетська Варшава та ще й через Рим. Ім Варшава подиктувала всю оту погромницьку протирадянську політику. Але це тим більше свідчить про шквалитеве здегенерування отого "націоналістично-самостійницького табору", маскою якого закриваються всі так звані "націоналістичні угруповання": петлюрівці, гетьманці, унівці, шаповалівці. Всі вони — лише агенти своїх хлібодавців, цілий їх рух іде шляхами погромів та бандитських нападів. Ціла-ж будова петлюрівської унєперішніи вкрита лапкою страшних кровавих погромів на Україні в 1918—1920 роках.

Варшаві не вистарчає лише протирадянських унівських декларацій. Її не вистарчає кампанія протирадянських брехонь в унівській пресі. Вона вимагає від унівців протирадянського діла. Варшава, Рим, Шептицький, УНДО — це є та ланка, яка привела до погрому радянського консульства у Львові. Київські бандити громлять радянський консулат у Харбіні чи Шангаю, то чому-б не зробити чого унівцям у Львові. Сама Варшава у себе дома цього зробити не посміє. За це прийшло-б відповідати перед радянським урядом. А за погром у Львові вини цілком можна скинути на унівців, які, мовляв, ні перед ким не відповідали.

Що за унівськими погромщиками стояла рука Варшави свідчить це й те, що польська поліція дала вільну руку погромщикам. Вона не спішила на місце погрому, але дала погромщикам не тільки досить часу повивити вікна у радянському консульстві, але й забратися до середини її поторочити меблі. Телеграфуючи до американської "Свободи", погромщики кажуть, що консул Лапчинський "стріляв в українських демонстрантів". Погромщики є певно тої думки, що ні консул ні його співробітники не повинні були стати у своїй самообороні, але чекати, що погромщики їх змасакрують.

Та вузьким би було думати, що за бандитським нападом українських фашистів на радянський консулат у Львові стоїть тільки Варшава. Ні, за ним стоїть також і рука тих, яка керувала погромом радянських консульств у Харбіні, Шангаю та інших містах Китаю — рука міжнародних імперіялістів. УНДО та їхні пакари з польського університету, надто рабські душі, вони надто покійні й слухняні своїм старшим панам з Варшави, Парижу, Лондону, Риму, щоб виконати погром самостійно, без їх дозволу. Коли їх минулого року погромил польські фашисти, то вони зараз же пішли з українною просьбою до польського воеводи висловлювати свою рабську вірність. І якраз в роковини цього погрому вони постановили показати дітом польській шляхті свою вірність.

Довідемося з останнього числа "Укр. Голосу", що канадські петлюрівці так цему зраділи, що на свої з'їзди до Канади спроваджують керівника українського фашизму, бувшого соціал-демократа, Дмитра Донцова, якого "Український Голос" називає "апостолом українського націоналізму". Так він є апостолом того звирячого націоналізму, шлях якого всією тисячами жертв жалких погромів в Пріскоурові, Козитині, Житомирі, Тудьчині і в десятках інших більших і менших міст України за часів "національного відродження"; апостолом того петлюрівського націоналізму, що кинув всім мільйонам українського трудового населення в кітї польської шляхти, що по трупах українських селян і робітників готовий нині разом з П'ясувським йти на Київ і відвоювати шляхті Україну по Дніпро.

От яких "апостолів" привозять на свої з'їзди до Канади ті,

які виклинають українських робітників лише за те, що вони працюють в майнах поруч з польським робітником. Українське робітництво й фармерство в Канаді повинно дати гідний одпір польсько-шляхетським угодовцям, що прикриваються націоналізмом. Їхній націоналізм — це здобути при допомозі міжнародних імперіялістів панування паразитарним елементом коштом тяжкої неволи українських трудящих мас. Їхня мрія — принести на Україну трудящим масам таку неволю, яку принесли вони своєю погромщицькою політикою трудовому українському народові Західньої України.

КИТАЙСЬКІ ГЕНЕРАЛИ ДІСТАЛИ ВІДПОВІДЬ.

(Уривок з промови радянського народного комісрря військових справ Ворошилова на параді 7. листопада в Москві.)

Ми робітники й селяни Радянського Союзу цього року почуваємо себе міцніше й багатіше, ніж будь коли. Цей рік знаменний багатьма сторонами і головню тим, що він перший рік здійснення п'ятирічного плану соціалістичного будівництва. Підсумки минулого року промовляють за те, що велика партія Леніна помилилася тільки в одному: намічені господарські плани, виконання яких хоча б на дві третини означало на думку найдалекозоріших політиків буржуазії нашу перемогу в світовому масштабі — ці плани, як виявилося, перевищено.

Соціалістичне будівництво — сказав далі тов. Ворошилов, як і минулих років, відбувається в обстанові ворожого капіталістичного оточення. Далекосхідні події — наочний приклад, що стверджує це становище. Спроби радянського уряду ліквідувати миром конфлікт не мали успіху, бо за плечима китайських імперіалістів і помічників стійть міжнародні кижки, які плекають думку поставити за допомогою багнетів китайських генералів на колінах великий пролетарський Союз. Але всі вони гірко розчаруються; хто в своєму нерозумному запліненні гадає, що Радянський Союз всякє безляля залишатиме безкарним, той дістане по заслугі.

Отож нехай китайські генерали ремствують на себе, як що вони за свої розбійницькі вилазки проти наших кордонів і робітничо-селянської Червоної армії зазнають рішучого удару. На всій земній кулі крім дедалі гострішої боротьби капіталістичних груп і держав між собою, боротьби, що може в кожний момент перетворитися на збройну сутичку, відбувається й ширитьсь нещадна класова боротьба, боротьба праці із світовим капіталом. Міцнішають лави брадур в наших комуністичних партіях, росте їхній вплив на маси трудящих. Робітничий клас цілого світу разом з нами підтримує ленінську лінію за мир за будівництво соціалізму, за революцію, за світовий Жовтень.

ІДЬТЕ НА ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД ТУРФДІМ ДО ЕДМОНТОНУ!

Провінціональний з'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім відбудеться в днях 19, 20, і 21. грудня 1929 р., в Українському Робітничому Домі в Едмонтоні. З'їзд цей повинен бути одним з найбільших провінціональних з'їздів нашої організації, бо на програмі своїх нарад він має дуже важні справи, що наразі в нашій організації на заході Канади.

Західня Канада, не дивлячись на одну й ту саму систему в цілій країні, багато девчому ріжниться від східної Канади. Східня Канада — пролетарська, а західня пролетарсько-фармерська. В східній Канаді всі відділи ТУРФДім пролетарські, а в західній багато робітників — це сталі мандариники, нині жне й працює в місті, завтра в майні, а позавтра на фармах і т. д.

Тяжко в таких умовах працювати й розвиватися організації. Друге — умовини життя робітництва й бідного фармерства складаються так, що між ними потрібнє тісного співробітництва. Третє — виховання молоді також звязане на заході з великими труднощами.

Коли на минулому всеркравому з'їзді ТУРФДім делегати західньої Канади поставили питання про потребу бурси в Едмонтоні й вимагали позитивного вирішення, то може це діла багатьох делегатів східної Канади було не зовсім зрозумілим, може не один з них дивився на це, як на забаванку західних делегатів.

Нинішній рік тяжкий економічно. На фармах недорід, в майнах безробіття й здавалося, що західня частина нашої організації взяла в невідповідний час на себе це один тягар. Здавалося, але показалося, що становиче західних делегатів, що до потреби такої робітничо-фармерської інституції було правильне. Зрештою це покажеться із звіту діяльності цієї інституції на з'їзді члї делегатів зможуть це наочно оцінити.

Не дивлячись на "тяжкі часи" албертійський Провком розвинув цего року максимум організаційної діяльності, тримаючи майже безперервну цілий рік організатора в обидві а часами по два й по три наради. І от зараз треба зробити підсумки цієї роботи, як і цілому станові нашої організації на заході.

Може дехто з товаришів може подумати: пощо того провінціонального з'їзду, тільки лишин витрата, коли можна б всі ці справи обговорити на всеркравім з'їзді. Ні, в подорожнях всіх місцевих справ ці всеркравому з'їзді не обговоряться. На таке потрібнє цілий тиждень. Друге — на всеркравій з'їзді не можуть присутити всі ті делегати з поблизьких, головню з фармерських місцевостей, які прийдуть на провінціональний. Провінаціональний з'їзд якраз має ту вагу, що в немують спромуги взяти участь всі поблизькі місцевості, головню фармерські, коли це говориться про Едмонтон.

По за цим нашим найцірнішим бажанням є, щоб на нашій провінціональній з'їзді присутити своїх делегатів братні фармерські товариства, які ще не звязані з нашою організацією, які через агітацію та залюкування більшвизвом ворожих нам сил стовть остоорожнє від освітньої діяльності нашої організації.

Едмонтону, взяти в немую активну участь.

Будуйте, товариші робітники й фармери, свою масову організацію! Тепер такі часи, що злочинно є стояти поза організацією, дробитися на окремі "самостійні" товариства, а ще в десять разів більш злочинно є дучитися до ворожих працюючим організацій!

Цьте на провінціональний з'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім до Едмонтону!

М. Шатульський, секр. ЦВК.

ЩО МИ ЗРОБИЛИ В ЛИСТОПАДІ ДЛЯ СВОЄЇ ПРЕСИ.

Хоч ми, українські робітники й робітничі міста Монреалу, жнемо близько в тисячомилевім віддаленню від міста нашого Робітничо-Фармерського Видавництва, і товаришів наших центральних зарядів, але розуміючи, що наша робітнича преса під теперішній час є в матеріально-критичнім положенню, знаємо не менше наших центральних зарядів і товаришів інших місцевостей що ми мусимо дати допомогу. І як же-ж нам це знати? Коли ми, робітники, колективно будемо, постійно й читатимемо, що року на всеркравих з'їздах своїми місцевими представниками контролюємо кожний цент, звідки він прийшов, і на що його видано — знаємо її приходи, розходи, а ще краще знаємо всі недостатчі, які спливають крайній розвиток нашої робітничої преси — ми тому шире працюємо для неї.

І тому то наші представники на всеркравім з'їзді постановили, що місяці листопад і травень є місяцями для проведення кампаній в користь нашої преси. Ми цими кампаніями забезпечуємо існування й розвитку нашої преси.

Наші організації міста Монреалу й околиці Туркот, не чекаючи аж на відозви та кличі наших центральних зарядів про поміч нашої преси, з початком місяця жовтня, поширили свій пресовий комітет на більше число товаришів і товаришок, який взявся за свою працю. На першій засіданні наш пресовий комітет обговорив критичне положення нашої преси і вкїчї виробив план для здобуття допомоги.

Він ухвалив устроїти трое підприємств на користь преси, а іменно в днях 2, 16, і 30. листопада. Вибрано ріжні комітети до всякої праці, що вляжеться з нашою пресовою кампанією, а найважнїдїю постановою цего комітету є та, що наше членство з охотою прийняло піти з листами хата від хати і приєднувати нових передплатників та збирати пресовий фонд!

До цего часу вже відбулися в нас слїдууючі підприємства, в користь преси: в суботу 2. листопада в приміщенні відділу ТУРФДім жївнїдїї устроїв маскард-бал, з якого чистого приходу є \$49.09. В суботу, 16. листопада у великій салї Принц Артур ставлено драму, написану тов. Ірчаном, "Дванайцять", з котрої ще точно не обчислено, а вже сімю числимо на поверх три сотні доларів. В неділю, 17. листопада на святї Мельничука, Шереметї й Целка, з добровільних жертв влинуло тринацять доларів. Отже, на початок нашої пресової кампанії під цей час тако-го великого безробіття, як зараз воно є в Монреалї, то вже з цієї матеріальної сторони можна оцінити і ту моральну сторіну, яку має наша робітнича преса серед українського робітництва міста Монреалу.

Як українське робітництво Монреалу відноситься на клї: допомоги робітничої пресї? Коли наші організації проголосили, що наш Драматуркот на 16. листопада ставить драму "Дванайцять", з якої весь прихід іде в користь нашої преси, то помимо цего, що "Дванайцять" ставилося у нас третій раз, з великої Принц Артур салї з браку місяця мусїли люди вертатися домів. Як довго існує ця Принц Артур саля — то

вона в собі ще не гостїла стїльки українських робітників, як цим разом.

А коли на цему підприємствї було проголошено, що на другий день в неділю вечером, 17. листопада, в льокалї відділу ТУРФДім українські робітничі організації відсвяткують сему річницю героїської смерті провідників, цієї славної "Дванайцятки", Степана Мельничука, Петра Шереметї й Ів. Целка, то в неділю вечером, коли публіка почала масово приходити, товариші побачили, що вся публіка в льокалї не вмїстїться і мусїли негаїно наняти велику Принц Артур салю й перенести сю туди з святочною програмою; за кілька хвилин велика саля заповнилася по береги у-крїнським робітництвом.

Що-ж це означає, що українське робітництво Монреалу так масово взяло участь в наших підприємствах, що були проголошен в користь нашої робітничої преси, і в святї поблїжих пролетарських героїв? А означає воно те, що українські робітники по своїм довїшнім життєвїм досвідї вже пізнали і зрозумїли, що найбільшїм помічником в їх класовї боротьбї за краще життя, є робітнича преса. Бо коли за святї стрїнув мене один український робітник, з котрим я не бачився пухев шість років і знав я його, як побожного і вірного католика, то від неї я довідався, що за той час його життєві умовини гонїли його з цілою родиною з місця на місце по цілій Канаді. Був він вже й фармером, мав власний гомстед і по кількох роках тяжкої праці мало не згинув з голоду на тім гомстедї з цілою родиною. Працював в лісах, майнах, на залїзній дорозї, а тепер безробіття знов пригнало його до Монреалу. Кажє він: "Товаришу, я вже не той, яким ви мене знали. Я був в Робітничих Домах в Едмонтонї, у Вінніпегу, в Торонто, бачив вже пераз, як грали шо драму. Але коли й в Монреалї грають її в користь нашої преси, я не міг і тут опустити її не прийти, бо знаю, як "Українські Робітничі Вістї", писали про наш майнерський страїк і за їх покликком чимало ми діставали допомоги від других робітників".

Я слухав і дивився на цего робітника і пригадавалося менї обличчя з заціпленими губами перед церквою святого Михаїла в Монреалї кілька років тому назад: він тоді вибїг з попівської салї на вулицю і з власних моїх рук рвав оголошення та кричав: "Полїції, полїції! Большевики!" А зараз цей самий робітник ширю вітає мене товаришом. І хто-ж тебе, робітнику, так переконав цїнити свою робітничу пресу? Коли ти ще не давно й так немилосердно своїми руками дер, долтав і небесним богом заклинав?

А нинї, в час такого безробіття, і сам той робітник не працює і проте дає своїй пресї матеріальну і моральну поміч. "Українські Робітничі Вістї" від свого народження обороняли і обороняють робітничу класу перед визиском і насильством. Вони не одного отакого робітника зробили нинї свідомим, класовим борцем. Тї робітники нинї є загартованї в класовїй боротьбї.

Не один робітник, будучи під впливом попів і "народних діячів" отак накидався на ро-

бітничу газету, виривав її з рук того, хто йому її хотїв продати, рвав, полїцією лїкав, а нинї, змандрувавши канадїйські прерї на заходї, закушавши солодоцим фармерського та майнерського життїя й нарештї опинившись без роботи й без куска хлїба, почав шукати за причинами того все-го. І тільки робітнича газета розповїдала йому, про все те. Тільки вона допомагає йому розібратися у цему визисковї. І зараз він читає її, бо пережив і далї переживає пекло не землї, тоді як тї, які його попередню вчили, такі досить гарненько раюють на темнотї й невідомостї інших робітників та фармерів.

Голод на фармі, страїк і пужда, що завжди їде поруч з ним в майні, поневїрялися по лісах, фабриках і врештї — ні роботи, ні куска хлїба — ось що заставляє робітника перевірити свої переконання. І він починає шукати, питати. Він їде до робітничої організації, прислухається, він бере, хоч може ще їз страхом божим, робітничу газету, ту саму, яку колись рвав на шматки, і починає читати, щоб довідатися, що вона каже. Читуючи, бачить, що вона нечає в зеркала показує йому його власне життїя і причинї страшного визиску та нужди. Він читає там десяткї дописів з ріжних галузей праці таких самих визискуваних, гнаних і голодних, як він сам і він бачить, що всі вони говорять про його власне горе. І той робітник пізнає свої помилки, пізнає ту велику кривдї, яку зробив робітничїй газетї в минулому і постановляє виправити її своєю піддержкою цієї газетї. Він ділиться своїми центами, якщо він їх має, зі своєю газетою, він в пресовїй кампанїї допомагає своїй газетї приєднуваннїм її нових читачів.

Коли ми нинї вшановуємо пам'ятї поглїбших галицьких революционерів, то пригадаємо, як "народні діячі" з "Укр. Голосу" навіть ті свїтлї обличчя хотїли зідскредитувати перед працюючими, як вони кидали на них болотом тільки тому, що вони боролися й заступили в боротьбї за визвїд свого народу з кітїв польського орла. Що вже дивуватися тому, що вони писали, пишуть і будуть писати про нашу пресу, про тих, що коло неї працюють, коли вони нинї довідалися, що на могилах розстріляних польською шляхтою борців справляли свій брудний танець. Адже-ж вони писали, що то Ірчан видавав цих революционерів. І що-ж! Були робітники й фармери, а ще й нинї є, які цим клеветам вірили, або хоч і не довіряли, але проте йшли наосліп за цими клеветниками.

Та вже само те, що як масово приходить українське робітництво дивитися на представлєнцї "Дванайцятї", як воно заповняє салї в часї вшановування пам'ятї розстріляних борців — свідчить, що нікому не вдасться вбити в робітників віру у своїх борців, а в тому числї і в його робітничу пресу, яка завжди є передовим борцем за робітничї інтересї і справним провідником робітництва.

Допомагаймо-ж своїй пресї!

Т. Бойчук.

Монреал, Кве.

ЦЬКУВАННЯ УКРАЇНЦЬ.

"Кур'єр Станіславський" розпочав кампанїю проти зобертання добровільних пожертв на ріжні українські культурні заклади. Газета зауважує, що як і дозволяти таке збчрання, то тоді тільки, коли від них буде насамперед користь державї, тобто польським інтересам.

УБИВАЮТЬ ХРУНІВ.

В селї Вербїцях, повіт Голоренка, невідомо застрілили з крїса хруня Петра Голомеїка. Недалеко Гвіздця хотїв убити полїціянта Хмельського.